รายงานการประชุม
คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๙
วันอังคารที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๙ เวลา ๙.๐๐ - ๑๑.๓๐ น.
ณ ห้องประชุมหว้ากอ ๒ สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Meeting)

==========

<u>กรรมการผู้เข้าร่วม</u>

๑. นายแพทย์สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ	ประธานกรรมการ
๒. ศาสตราจารย์ศุภชัย ปทุมนากุล	ผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๓. พลตรีเสกสรร คูห์สุวรรณ	ผู้แทนกระทรวงกลาโหม
๔. นายพีรพันธ์ คอทอง	ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๕. นายแพทย์เกษม ตั้งเกษมสำราญ	ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข
๖. นายอธิพงศ์ หิรัญเรืองโชค	ผู้แทนกระทรวงสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๗. นางอานันทิตา อินทปันดี	ผู้แทนกระทรวงสำนักงบประมาณ
๘. นายมารุต ปรียากร	ผู้แทนกรมบัญชีกลาง
๙. นายประวิทย์ ประกฤตศรี	ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
๑๐. นายกอบศักดิ์ ดวงดี	ผู้แทนสมาคมธนาคารไทย
๑๑. รองศาสตราจารย์ศักรินทร์ ภูมิรัตน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี
๑๒. นายธีระวัฒน์ ลิมปิบันเทิง	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี
๑๓. นายสัมพันธ์ ศิลปะนาฎ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี
๑๔. รองศาสตราจารย์วิษณุ อรรถวานิช	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินผลงานวิจัยและนวัตกรรม
๑๕. นายปิยะบุตร ชลวิจารณ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศาสตร์
๑๖. รองศาสตราจารย์คนางค์ คันธมธุรพจน์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศาสตร์
๑๗. ศาสตราจารย์กิตติคุณสุวรรณา สถาอานันท	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านมนุษยศาสตร์
๑๘. นางสาวมณนิตา โกมลวาทิน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านมนุษยศาสตร์
๑๙. นางสาวสิริพร พิทยโสภณ	(แทน) เลขานุการ
๒๐. ศาสตราจารย์สมปอง คล้ายหนองสรวง	เลขานุการร่วม
๒๑. นางสาววัชริน มีรอด	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๒. นางสาวศุภธิดา ศิริวงศ์	ผู้ช่วยเลขานุการ

<u>กรรมการผู้ลาประชุม</u>

๑. นางโสมรัศมิ์ จันทรัตน์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินผลงานวิจัยและนวัตกรรม
๒. นายวิบูลย์ รักสาสน์เจริญผล	ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

<u>ผู้เข้าร่วมประชุม</u>

๑. นายแพทย์วิจารณ์ พานิช	ผู้เชี่ยวชาญ
๒. นางสาวกรัณฑรัตน์ นาขวา	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
๓. นางสาวสลิลวรรณ กลับประสิทธิ์	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
๔. นายภาสพงศ์ อารีรักษ์	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
๕. นางสาวภัทรวรรณ จารุมิลินท	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
๖. นางสาวณิศรา จันทรประทิน	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
๗. นายทิฐิวัฒน์ เมชฌ	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
๘. นายจอมพล ทองแป้น	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
๙. นางสาวชนิกา ไหล่แท้	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
๑๐. นางสาวสุภาวดี สอดสี	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
๑๑. นางสาวนัทธรัตน์ มงคงสินธุ์	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
๑๒. นางสาวกชพรรณ บวรชัยฤทธิ์	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
๑๓. นางสาวต้องฤทัย ศรีนวล	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
๑๔. นายนริศ สังข์ไพโรจน์	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

๑๕. นางสาวปวัณรัตน์ เครือแป้น	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
๑๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูลศักดิ์ โกษียาภรณ์	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม
๑๗. นางสาวจตุรภรณ์ โชคภูเขียว	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม
๑๘. นางสุพิชชา สถิตย์พนาพร	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม
๑๙. นางสาวปิยะทัศน์ พาหอนุรักษ์	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม
๒๐. นางสาววรรณนุสรณ์ วงศ์ประเสริฐ	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม
๒๑. นางสาวภัสสรินทร์ โชคชัย	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม
๒๒. นางสาวสุจารี สอนง่าย	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม
๒๓. นางสาวสุภาวดี วริยาวุฒิวัฒน์	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม
๒๔. นายรัฐภูมิ ตู้จินดา	หน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต
๒๕. พันโทกาญจน์ธนัศ ภัทรจิรธาดา	กรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกลาโหม กระทรวงกลาโหม

เริ่มประชุมเวลา ๙.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานและเลขานุการฯ แจ้งให้ที่ประชุมทราบ

นายแพทย์สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ ประธานกรรมการ เปิดประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๙ โดยมีกรรมการเข้าร่วม ๑๘ ท่าน (ประชุม ณ ห้องประชุมหว้ากอ ๒ สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ๖ ท่าน และประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ๑๒ ท่าน) และมีกรรมการลาประชุม ๒ ท่าน

ระเบียบวาระที่ ๑.๑ คำสั่งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ที่ ๑/๒๕๖๙ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๙ เรื่อง แต่งตั้งเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม

ดร.สิริพร พิทยโสภณ รองผู้อำนวยการ สอวช. (แทน) เลขานุการฯ แจ้งคำสั่งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ที่ ๑/๒๕๖๙ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๙ เรื่อง แต่งตั้งเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุน วิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ดังต่อไปนี้

๑. ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	เลขานุการ
๒. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	เลขานุการร่วม
๓. ผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติมอบหมาย	ผู้ช่วยเลขานุการ
๔. ผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมมอบหมาย	ผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๙ เป็นต้นไป จนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง

<u>มติที่ประชุม</u> รับทราบคำสั่งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ที่ ๑/๒๕๖๙ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๙ เรื่อง แต่งตั้งเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุน วิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม

ระเบียบวาระที่ ๑.๒ การมอบหมายการปฏิบัติหน้าที่เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม

ดร.สิริพร พิทยโสภณ รองผู้อำนวยการ สอวช. (แทน) เลขานุการฯ แจ้งการมอบหมายการปฏิบัติหน้าที่เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ ติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ดังนี้

๑. ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ได้มอบหมายการปฏิบัติหน้าที่เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ดังต่อไปนี้

๑.๑ แต่งตั้งผู้แทน เป็นเลขานุการในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม

เลขานุการ	ชื่อ – สกุล	นายสุรชัย สถิตคุณารัตน์
	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
สำรองเลขานุการ	ชื่อ – สกุล	นางสาวสิริพร พิทยโสภณ
	ตำแหน่ง	รองผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

๑.๒ มอบหมายผู้แทน เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม

ผู้ช่วยเลขานุการ	ชื่อ – สกุล	นางสาววัชริน มีรอด
	ตำแหน่ง	นักยุทธศาสตร์ ๓
สำรองผู้ช่วยเลขานุการ	ชื่อ – สกุล	นายภาสพงศ์ อารีรักษ์
	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการฝ่ายระบบแผนและติดตามประเมินผล

๒. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มอบหมายการปฏิบัติหน้าที่เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ดังต่อไปนี้

๒.๑ แต่งตั้งผู้แทน เป็นเลขานุการในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม

เลขานุการร่วม	ชื่อ – สกุล	นางสมปอง คล้ายหนองสรวง
	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
สำรองเลขานุการร่วม	ชื่อ – สกุล	นายพูลศักดิ์ โกษียาภรณ์
	ตำแหน่ง	รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๒.๒ มอบหมายผู้แทน เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม

ผู้ช่วยเลขานุการ	ชื่อ – สกุล	นางสาวศุภธิดา ศิริวงศ์
	ตำแหน่ง	นักวิชาการ
สำรองผู้ช่วยเลขานุการ	ชื่อ – สกุล	นางสาววรรณนุสรณ์ วงศ์ประเสริฐ
	ตำแหน่ง	นักวิชาการ

มติที่ประชุม รับทราบการมอบหมายการปฏิบัติหน้าที่เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๒.๑ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๙

ตามที่มีการประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๙ วันศุกร์ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๙ เวลา ๘.๓๐ - ๑๑.๓๐ น. ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๙ และแจ้งเวียนให้กรรมการพิจารณาเรียบร้อยแล้ว โดยไม่มีกรรมการขอแก้ไข

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุม มีดังนี้

- หน่วยงานของระบบ ววน. มีกระบวนการทำงานแบบ Plan – Do – Check - Act (PDCA) อยู่แล้ว ดังนั้น การดำเนินงานของคณะกรรมการฯ จะต้องเน้นขั้นตอน C (Check) เพิ่มขึ้น โดยให้ฝ่ายเลขานุการฯ รวบรวมและสรุปนโยบายและกลไกการติดตามและประเมินผลของแต่ละหน่วยงานนำมารายงานต่อคณะกรรมการฯ เพื่อตรวจสอบความครบถ้วน ความสอดคล้องและความเหมาะสมด้านการติดตามและประเมินผล และลดความซ้ำซ้อนของการดำเนินงาน
- การเพิ่มบทบาทของเอกชนเพื่อให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นเป็นสิ่งที่ควรดำเนินการฯ อย่างไรก็ตาม ควรให้ความสำคัญกับเป้าหมายของการลดความเหลื่อมล้ำและสิ่งแวดล้อมให้เทียบเท่ากับเป้าหมายด้านการแข่งขันทางเศรษฐกิจด้วยเช่นกัน เพื่อรักษาสมดุลทั้ง ๓ เป้าหมายไปพร้อมกัน

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๙

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ การดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ของสำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน): หน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต (บพค.) ภายใต้แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ดร.ณิรวัฒน์ ธรรมจักร์ ผอ.บพค. ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการหน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต นำเสนอการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ของสำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) (รวพ.): หน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต (บพค.) ภายใต้แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สามารถสรุปได้ ดังนี้

การประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๖๘ ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๒ ตอนที่ ๙๒ ก เมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๘ มีผลบังคับใช้ในวันถัดมาคือวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๙ และมีผลโอนย้ายหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนากำลังคนและทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม มาเป็นหน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต (บพค.) ภายใต้สำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) (รวพ.)

๑. บทบาทภารกิจ บพค. ภายใต้ รวพ.

๑) การให้ทุนและบริหารจัดการทุนโดยมีเป้าหมายเพื่อ การสร้างโอกาสและรากฐานไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมและกิจการแห่งอนาคต เช่น กิจการอวกาศ ปัญญาประดิษฐ์ พลังงานสะอาด ชีวโมเลกุลและเมแทบอลิซึม รวมทั้งเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต โดยมุ่งเน้น

- การพัฒนาเทคโนโลยีและวิทยาการขั้นแนวหน้า และการใช้การสร้างสรรค์ทางดิจิทัลเพิ่มมูลค่าให้กิจการต่าง ๆ

- การพัฒนาบุคลากรที่มีสมรรถนะสูงตามภารกิจ และความต้องการของประเทศ

- การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในสาขาที่กำหนดให้เป็นอุตสาหกรรมและกิจการแห่งอนาคต

- การสร้างความร่วมมือและการร่วมลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูง

๑.๒ การดำเนินงานของ บพค. ในช่วงแผนด้าน ววน. ฉบับที่ ๒ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ประกอบด้วยW

๑) ภารกิจที่ ๑ (Mission ๑: M๑) พัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง ผ่านแผนงาน Deep Specialization ขยายทุน Postdoc Fellowship สำหรับนักวิจัยรุ่นใหม่และปรับปรุงระบบการพัฒนากำลังคนระดับสูงแบบครบวงจรที่เชื่อมโยงการศึกษา การวิจัย และภาคอุตสาหกรรม

๒) ภารกิจที่ ๒ (Mission ๒: M๒) แบ่งเป็น

M๒.๑ เพิ่มขีดความสามารถของประเทศด้วยงานวิจัยขั้นแนวหน้า งานวิจัยพื้นฐานที่สร้างผลกระทบในระดับชาติและระดับสากล เพื่อสร้างโอกาสให้คนไทยเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ตอบสนองต่อโจทย์ท้าทายในอนาคต

M๒.๒ เพิ่มขีดความสามารถของประเทศด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่จำเป็นต่อการพัฒนาและสร้างอุตสาหกรรมแห่งอนาคตและบริการแห่งอนาคต สามารถก้าวกระโดดจากการเป็นผู้ใช้เทคโนโลยี (Adopter) เป็นหลักไปสู่การเป็นผู้นำเทคโนโลยี (Front Runner) ในระดับสากล

๓) ภารกิจที่ ๓ (Mission ๓: M๓) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนบุคลากรวิทยาศาสตร์ที่มีศักยภาพสูง สนับสนุนการลงทุนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากต่างประเทศ

๔) ภารกิจที่ ๔ (Mission ๔: M๔) แบ่งเป็น

M๔.๑ ลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีและเชื่อมโยงนักวิจัยกับภาคอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มโอกาส ในการพัฒนาเทคโนโลยีที่มีมูลค่าสูง รวมถึงสนับสนุนศูนย์ความเป็นเลิศในแพลตฟอร์มเทคโนโลยีสำคัญ

M๔.๒ ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิจัยและนวัตกรรมในสถาบันต่าง ๆ ในการสร้างหรือส่งเสริมการขับเคลื่อนนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ภาคเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงพัฒนากลไก Matching Fund ที่ส่งเสริมการสร้างและพัฒนานักวิจัยของแต่ละสถาบัน

๒. แผนปฏิบัติการ บพค. มุ่งเน้นการปฏิบัติตามแผนด้าน ววน. ดังนี้

P๑๘ พัฒนาการวิจัยขั้นแนวหน้า และการนำผลการวิจัยขั้นแนวหน้าไปประยุกต์ใช้และพัฒนาต่อยอดสู่เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมขั้นแนวหน้า

P๑๙ นวัตกรรมสู่อุตสาหกรรมแห่งอนาคต

P๒๐ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการวิจัย และการพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีที่สอดรับกับการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งอนาคต และบริการแห่งอนาคต

P๒๑ F๑๓ พัฒนาคนไทยให้มีสมรรถนะสูงด้านวิทยาศาสตร์เพื่อขับเคลื่อนประเทศ

P๒๒ ขับเคลื่อนสถาบันด้าน ววน. ตอบโจทย์เป้าหมายของประเทศและสามารถเทียบเคียงระดับนานาชาติ

P๒๓ พัฒนาการเป็นศูนย์กลางกำลังคนทักษะสูงที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านและศูนย์กลางการเรียนรู้ที่มีความร่วมมือด้านการวิจัยการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมของสถาบัน/ศูนย์วิจัยกับเครือข่ายนานาชาติอย่างเข้มแข็งในวงกว้าง

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ และ ปีงบประมาณ ๒๕๖๙ บพค. มีเป้าหมายสำคัญเรื่อง “ประเทศไทยเกิดงานใหม่ ทักษะสูง รายได้ดี ใน ๓ อุตสาหกรรม (Semiconductor, EV, AI) แบ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนากำลังคน ๓ อุตสาหกรรม ๗,๕๐๐ คน (ภายใน ๒ ปี) เป้าหมายการจัดทำ Roadmap ๑ แผนงานและ ผลลัพธ์การจ้างงานใหม่ (New hiring) หรือการเพิ่มค่าตอบแทนมากกว่า CPI+๒% ไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ คน (ภายใน ๒ ปี)

๓. อุปสรรคและข้อจำกัดในการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๖๙

พบว่า งบประมาณประจำปี ๒๕๖๘ บพค. ได้อนุมัติการจัดสรรทุนเกินกรอบ คิดเป็นร้อยละ ๑๔๓ และสำหรับงบประมาณประจำปี ๒๕๖๙ บพค. ได้รับงบประมาณเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund: SF) จาก สกสว. ลดลง ร้อยละ ๕๐ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการดำเนินงานที่ผ่านมา (Past Performance) ของ บพค.

๔. ข้อเสนอเชิงระบบต่อบทบาทคณะติดตามและประเมินผลฯ ในระบบ ววน.

เนื่องจากคณะติดตามและประเมินผลฯ ทำหน้าที่ประเมิน สกสว. และผลงานด้าน ววน. และมีอำนาจเสนอข้อเสนอแนะผ่าน กสว. ไปยังสภานโยบาย ดังนั้น จึงมีบทบาทสำคัญในเชิงกำกับภาพรวมของระบบ โดยมีข้อเสนอเชิงระบบ ดังนี้

๑. คำนึงถึงความต่อเนื่องของแผน ววน. และเสถียรภาพของทรัพยากร แผนด้าน ววน. เป็นแผนที่ประเทศได้ให้ความเห็นชอบในระดับคณะรัฐมนตรีแล้ว จึงควรให้ความสำคัญกับความต่อเนื่องของนโยบายและทรัพยากรสนับสนุน เพื่อไม่ให้การปรับลดงบประมาณอย่างมีนัยสำคัญกระทบต่อความสามารถในการดำเนินงานตามแผนระยะกลางและระยะยาวของประเทศ

๒. ยึดหลักการจัดสรรงบประมาณที่อธิบายได้ เป็นธรรม และมีหลักวิชาการรองรับ การจัดสรรงบประมาณควรตั้งอยู่บนหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน เป็นที่ยอมรับร่วมกัน และสะท้อน Past Performance ควบคู่กับความพร้อม ศักยภาพ และความเหมาะสมของระดับงบประมาณที่จัดสรรให้แต่ละแผนงานและหน่วยรับงบประมาณ

๓. ระมัดระวังการตีความผลการดำเนินงานโดยไม่เทียบกับทรัพยากรที่ได้รับ การที่งบประมาณลดลงไม่ควรถูกตีความโดยอัตโนมัติว่าประสิทธิภาพลดลง และการพิจารณาผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ ควรประเมินเทียบกับระดับทรัพยากรที่ได้รับ เพื่อหลีกเลี่ยงความเข้าใจคลาดเคลื่อนจากการเปรียบเทียบที่ไม่สมดุล

๔. เสริมบทบาทเชิงระบบในฐานะกลไกถ่วงดุล (Check and Balance) คณะติดตามและประเมินผลฯ อาจพิจารณาบทบาทในการกำกับภาพรวมของระบบ ววน. เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณและการดำเนินงานเป็นไปอย่างเหมาะสม เป็นธรรม โปร่งใส และสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของประเทศ อันจะช่วยเสริมสร้างเสถียรภาพและธรรมาภิบาลของระบบในระยะยาว

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุม มีดังนี้

- การกำหนดแนวทางการจัดสรรทุนด้านงานวิจัยขั้นแนวหน้า (Frontier) จำเป็นต้องตีความคำว่า ขั้นแนวหน้า นั้น หมายความถึงด้านวิชาการ (Discipline) หรือการนำไปใช้งาน/การตลาด (Use case/Social application) และไม่ควรแยกงานด้านสังคม มนุษยศาสตร์ และศิลปะ (Social Sciences, Humanities, and Arts: SHA) ออกมาเป็นโปรแกรมที่ ๑๘ แต่ควรผสมผสานเข้าไปในทุกๆ โปรแกรม รวมถึง ควรให้ความสำคัญกระบวนการสร้างการวิจัยต้นน้ำ และการพัฒนากลไกในการค้นหาบุคลากรที่มีอัจฉริยภาพหรือช้างเผือกทางด้าน SHA ให้เพิ่มขึ้นได้
- การดำเนินงานของ บพค. ควรคำนึงถึงความสอดคล้องที่จะสามารถสร้างผลกระทบต่อเป้าหมายหรือพันธกิจของประเทศด้วย รวมถึงต้องเข้าใจถึงบทบาทของหน่วยงานในระบบนิเวศ (Ecosystem) ววน. และให้ความสำคัญกับการทำงานเชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงานด้วยเช่นกัน และควรมีกระบวนการที่จะช่วยส่งเสริมความสามารถ (Capacity Building) ของนักวิจัย เช่น การจัดประชุมร่วมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ข้ามศาสตร์

- ในประเด็นการสนับสนุนเพื่อการพัฒนาความสามารถของนักวิจัย (capacity building) ไม่สามารถใช้เงินทุนวิจัยเพื่อดำเนินการได้ ที่ผ่านมาเป็นการใช้งบประมาณในส่วนงบบริหารจัดการในการดำเนินการ
- ควรจัดให้มีการหารือเรื่องการดำเนินงานและปัญหา อุปสรรคของ บพค. ในกลุ่มย่อยเพื่อพิจารณาในรายละเอียดต่อไป

มติที่ประชุม

๑. รับทราบการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคของ บพค. ตามที่ ดร.ณิรวัฒน์ ธรรมจักร์ ผอ.บพค. ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการหน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต ได้นำเสนอ

๒. จัดให้มีคณะกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อพิจารณารายละเอียดการดำเนินงานและปัญหา อุปสรรคของ บพค. เพื่อรวบรวมประเด็นท้าทายและแนวโน้มที่ควรจะได้รับการพัฒนา และนำเสนอผลการดำเนินงานในการประชุมครั้งถัดไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๔.๑ หลักการและแนวทางดำเนินงานของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม

ดร.สิริพร พิทยโสภณ รองผู้อำนวยการ สอวช. (แทน) เลขานุการฯ นำเสนอหลักการและแนวทางดำเนินงานของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม สามารถสรุปได้ ดังนี้

๑. การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล

๑) การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล

๑.๑) การติดตาม (Monitoring) เน้นติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงาน (Monitoring Progress)

๑.๒) การตรวจสอบ (Auditing) ตรวจสอบการปฏิบัติตามหลักการ แนวทาง กฎ ระเบียบต่าง ๆ (Compliance Audit) แบ่งเป็น

- Financial Audit พิจารณาว่าการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือไม่
- Performance Audit พิจารณาว่าการดำเนินงานเป็นไปตามความคาดหวังหรือไม่

๒) การประเมินผล (Evaluating)

๒.๑) Conventional evaluation เป็นการประเมินผลลัพธ์/ผลกระทบ

๒.๒) Developmental evaluation เป็นการประเมินกระบวนการเพื่อให้เกิดการพัฒนา

โดยมิติที่ต้องประเมินตามหน้าที่และอำนาจคณะกรรมการ ประกอบด้วย ผลงานวิจัยและนวัตกรรม และการทำงานของ สกสว. และหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณจากกองทุน

๒. หลักการ R-A-P-I-D มีรายละเอียด ดังนี้

๑) Relevant, Quality, timely & concrete enough

๒) Accountable, transparent, participatory, efficient, rule based, fair - good governance

๓) Prioritization & avoid overlap

๔) Interactive mutual learning to improve actions

๕) Data for M&E must be accurate & timely & accessible

๓. แนวทางการทำงานของคณะกรรมการฯ เบื้องต้น แบ่งเป็น ๔ เรื่อง ดังนี้

๑) ความเห็นต่อการดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผลในระยะที่ผ่านมา ควรตั้งคำถามว่าเป้าหมายการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ซึ่งต้องใช้ทรัพยากรทั้งงบประมาณ บุคลากร และเวลา คุ้มค่าหรือไม่ สามารถพัฒนาการทำงาน และทำให้งบประมาณด้าน ววน. สามารถสร้างผลกระทบต่อประเทศได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นหรือไม่ โดย คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) จะต้องมีการทำงานที่มี Accountability ในการถ่ายทอดนโยบายระหว่าง กสว. และ สกสว. ซึ่งจะต้องสามารถแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในการทำงาน มีธรรมาภิบาลที่ดี (Good Governance) โดยไม่มีผลประโยชน์เบื้องหลัง และอยู่บนหลักวิชาการและความเป็นไปได้ นอกจากนี้ สกสว. จะต้องมีการติดตามและประเมินผลกับหน่วยรับงบประมาณ โดยงบประมาณต้องจัดสรรลงไปอย่างถูกที่ถูกทาง ไปยังหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญตรงตามเป้าหมาย และมีระบบที่จะสามารถระบุการจัดสรรงบประมาณที่สอดคล้องตามผลการดำเนินงาน โดยทั้งหมดจะต้องอยู่ภายใต้ Feedback and Learning Loop และ ระบบฐานข้อมูลที่ดี

๒) การพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการติดตามและประเมินผล

๒.๑) ปัญหาและข้อจำกัดด้านข้อมูล

- ความไม่เข้าใจของผู้กรอกข้อมูล ผู้กรอกข้อมูลอาจไม่เข้าใจว่า จะต้องกรอกข้อมูลอย่างไร เช่น การจัดหมวด Sector, การระบุ TRL, การกรอก Outcome ทำให้ข้อมูลในระบบ NRIIS ต้องตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องก่อนนำมาใช้งานจริง

- Feedback Loop ของระบบ แม้จะมีการเก็บข้อมูลจากนักวิจัย แต่ยังไม่มีระบบป้อนกลับที่มีการนำผลการวิเคราะห์ไปสื่อสารกลับสู่นักวิจัยหรือหน่วยงาน เพื่อให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะ

-การประเมินผลกระทบที่น่าเชื่อถือ ซึ่งข้อมูล Output/Outcome /Impact จำนวนมากในปัจจุบันอาศัยการรายงานโดยนักวิจัยเอง (Self-assessment) ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะทำให้ผลการประเมินผลกระทบสูงเกินจริง มาตรฐานการวัดไม่เท่ากัน (Subjectivity) และ การรายงานผลที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง (Reporting Bias)

๒.๒) แนวทางการดำเนินการ

- การจัดทำคู่มือหรือคลิปอธิบายวิธีการกรอกข้อมูล ให้กับนักวิจัย

- การจัดทำระบบตรวจสอบข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลน่าเชื่อถือ เพื่อให้นำไปใช้ตัดสินใจเชิงนโยบายหรือวางแผนงบประมาณได้ จึงต้องมีการกระบวนการ Clean และ Verify ข้อมูล ปัจจุบันระบบมีการตรวจและเตือนผู้กรอกอยู่บ้าง สำหรับเวลากรอกข้อมูลประเภทผลผลิต (Output)

- การจัดระบบ/กลไก Feedback ในแต่ละขั้นตอน เช่น สร้างระบบ Post-Project Monitoring เพื่อวิเคราะห์ว่าโครงการส่วนใหญ่ "ติด" อยู่ที่ TRL ระดับใดหรือไม่ ซึ่งอาจบ่งบอกถึงความจำเป็นต้องสนับสนุน TRL Transition เพื่อไม่ให้โครงการหยุดชะงักเพียงเพราะงบประมาณวิจัยเดิมหมดลง

- แนวทางการประเมินผลกระทบ โดยพิจารณาใช้ Predictive Impact Model โดยกำหนด Assumptions และ Modeling (Econometrics) จากข้อมูล input/ Output/ Outcome ที่มีอยู่ การใช้ Framework เพื่อแบ่งประเภทโครงการ (Basic/Applied science) เนื่องจากอาจมี Output/Impact ที่ต่างกัน (Publication, Prototype, Patent) และใช้กรณีศึกษารายสาขาหรือในประเด็นที่มีความคล้ายกันเป็นฐานในการประเมิน Impact ในภาพรวม และการใช้ข้อมูล 600 โครงการซึ่ง สกสว. ให้หน่วยงานภายนอก (3rd Party) ประเมิน (Success case; 10% sample) การใช้ข้อมูล Qualitative จากบทเรียนที่ได้จากการทำวิจัยและนวัตกรรมและการใช้ Meta Analysis ในการประเมินผลกระทบภาพรวมในระบบ

๓) การสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

จะต้องมีการดำเนินการ โดยใช้ Vision เป็นตัวตั้งต้นในการออกแบบการมีส่วนร่วมและการประเมิน เพื่อกำหนดเป้าหมายและต้องการผลลัพธ์ในการมีส่วนร่วม ซึ่งการติดตามประเมินผลต้องดูทั้งกระบวนการ ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การกำหนดโจทย์วิจัยการจัดสรรงบประมาณ การทำข้อตกลง/สัญญาในการจัดสรรและให้ทุน การสนับสนุนการดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล และภาคประชาชน (Public) ประชาสังคม (Community) ภาคเอกชน (Private) หน่วยนโยบาย (Policy Units) หน่วยรับงบประมาณ (Budgetary Unit) และนักวิจัย (Researchers) เป็น Stakeholder สำคัญที่ต้องพิจารณาในการมีส่วนร่วมในกระบวนการ ววน. โดยต้องพิจารณาให้เห็นถึงบทบาทของแต่ละ Stakeholder ในแต่ละกระบวนการ

๔) บทบาทและความคาดหวังของภาคเอกชนต่อระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ควรมีการนำเสนอผลการติดตาม ววน. ในรูปของ Dashboard แบบ Real-time โดยแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้อง (Alignment) กับนโยบาย แสดงให้เห็นผลกระทบที่เกิดขึ้น ได้แก่ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม และการพัฒนาที่ยั่งยืนรวมถึง การติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการ ซึ่งการเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนในระบบ ววน. โดยมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการจัดสรรทุน (Defining team) ที่เชื่อมโยงกับความต้องการ (Demand pull) รวมถึง บทบาทและกลไกการร่วมวิจัย (Co-creation, Co-investment และ Co-ownership) สำหรับการติดตามและประเมินผล นอกจากการติดตามความก้าวหน้าและความสำเร็จตาม OKRs แล้ว ควรสามารถระบุได้ว่า การบรรลุตาม OKRs ดังกล่าว ก่อให้เกิด Impact ในประเทศอย่างไร และการประเมิน ควรแสดงให้เห็นถึงบทบาทของระบบ ววน. ในการเป็นโซ่ข้อกลาง หรือ Intermediary ในการขับเคลื่อนงานวิจัยและองค์ความรู้ไปสู่การใช้ประโยชน์ได้ตลอดห่วงโซ่ สามารถระบุ Gap หรือส่วนที่ยังไม่เข้มแข็งเพื่อนำไปสู่การพัฒนา รวมถึงการประเมินในเชิงกระบวนการบริหารจัดการงานวิจัย เพื่อให้เห็นถึงความโปร่งใส (Transparency) ในการพิจารณาคัดเลือกโครงการเพื่อให้ทุน

๔. ข้อคิดเห็นของหน่วยบริหารจัดการทุนต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการติดตามและประเมินผล ววน.

๓.๑ การดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ของ PMUs ในปัจจุบัน

PMUs เป็นหนึ่งในหน่วยงานในระบบ ววน. ที่มีกลไกการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลจากทั้งภายในและนอกกองทุน ววน.

- ด้านการติดตาม

- การใช้ระบบสารสนเทศกลาง: มีการใช้ระบบ NRIIS เป็นหลักในการรายงานผล และบางหน่วยงานมีระบบภายในของตนเอง

- กระบวนการติดตาม: กำหนดให้นักวิจัยส่งรายงานความก้าวหน้าเพื่อพิจารณาการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ โดยมีการแจ้งเตือนนักวิจัยล่วงหน้าก่อนถึงกำหนดส่งงวดงาน และจัดคณะผู้ทรงคุณวุฒิและเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ (Site Visit) เพื่อติดตามความก้าวหน้า ณ สถานที่จริง

- กลไกการกำกับดูแล: คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานชุดต่าง ๆ ทำหน้าที่พิจารณาสถานภาพโครงการ การขยายระยะเวลา หรือการยุติโครงการ

- ด้านการตรวจสอบ

- การตรวจสอบโดยหน่วยงานภายนอก: ตรวจสอบเป็นประจำทุกปีจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) กรมบัญชีกลาง และสำนักงบประมาณ

- ระบบตรวจสอบภายใน: มีหน่วยตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ที่ทำหน้าที่สอบทานระบบควบคุมภายในและความถูกต้องของรายงานทางการเงิน

- การใช้มาตรฐานสากล: บางหน่วยงานใช้ระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2015 ในการควบคุมมาตรฐานขั้นตอนการทำงาน รวมถึงการใช้เกณฑ์ ITA (Integrity and Transparency Assessment) เพื่อประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส

- การตรวจสอบเชิงระบบ:มีกลไกตรวจสอบความโปร่งใสในกระบวนการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ (Reviewer) และการตรวจสอบผลประโยชน์ทับซ้อน (COI)

- ด้านการประเมินผล

- การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ:ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหรือผู้เชี่ยวชาญประเมินความสำเร็จของโครงการและคุณภาพของผลผลิต (Outputs) ก่อนการปิดสัญญา

- การประเมินผลกระทบและความคุ้มค่า: มีการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI) เป็นประจำทุกปี และประเมินผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ตามตัวชี้วัดสำคัญ (Key Results/OKRs) ของแผน ววน.

- การประเมินผลปฏิบัติงานองค์กร:รับการประเมินจากหน่วยงานภายนอกตามรอบระยะเวลา เช่น จากสำนักงาน ก.พ.ร. บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น (TRIS) หรือคณะกรรมการนโยบายองค์การมหาชน

- รูปแบบการประเมินเฉพาะ:มีการนำแนวคิดการประเมินเพื่อการพัฒนา (Developmental Evaluation: DE) มาใช้เพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

๓.๒ ข้อคิดเห็นด้านการติดตาม

- การติดตามเชิงระบบ หรือ ระดับแผนงาน
- การติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานในเชิงความสอดคล้องกับเป้าหมาย นโยบายชาติ OKR มติของสภานโยบายฯ และข้อสั่งการต่างๆ
- การติดตามปัญหา/อุปสรรคในเชิงระบบเพื่อนำเสนอต่อสภานโยบาย
- ติดตามความคืบหน้าการขับเคลื่อนงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ (Impact tracking)
- ใช้ข้อมูลจากสารสนเทศกลาง เช่น NRIIS รวมถึงผลการติดตามของหน่วยงาน PMUsเป็นฐาน
- ลงพื้นที่ (Site visit) เฉพาะโครงการที่มีความสำคัญสูงหรือมีความเสี่ยง

๓.๓ ข้อคิดเห็นด้านการตรวจสอบ

- การตรวจสอบความเพียงพอ ความเหมาะสม ความโปร่งใสกรอบธรรมาภิบาลของหน่วยงาน ความเสี่ยงในเชิงระบบที่อาจมี
- การตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของกองทุนฯเชิงความคุ้มค่า
- อ้างอิงจากผลการตรวจสอบที่จัดทำโดย PMU

๓.๔ ข้อคิดเห็นด้านการประเมินผล

- การประเมินผลเชิงระบบ ผลลัพธ์ ผลกระทบในภาพรวมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เช่น ผลต่อการเร่งรัดพัฒนานวัตกรรม การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ประเมินความคุ้มค่าของการลงทุน (SROI) และความพร้อมเชิงพาณิชย์ (TRL 4+)
- ใช้ประโยชน์จากผลการประเมินของ PMUs
- การประเมินแบบ interactive เพื่อให้เกิดการสื่อสารและติดตามในพื้นที่ดำเนินการจริง
- การนำ Impact pathway มาปรับใช้การประเมิน

ทั้งการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล จะต้องสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการจัดให้มี Feedback Loop มีกลไกสะท้อนบทเรียนเชิงระบบ (System Learning) จากผลการติดตามจากหน่วยงานต่างๆ ในระบบ ววน. การทำงานที่เป็นเอกภาพและการทำงานที่เสริมพลัง (synergy) เพิ่มขึ้น ลดความซ้ำซ้อน ลด/แก้ไขอุปสรรคเชิงกฎ ระเบียบข้ามหน่วยงาน สามารถการนำผลไปสื่อสารต่อสาธารณชนในเชิงคุณค่า และผลลัพธ์ต่อประเทศ และใช้เป็นข้อเสนอปฏิรูป (Reform) ระบบ ววน. ในมิติเชิงนโยบายและเชิงโครงสร้าง นอกจากนี้ การประเมินผลในมิติอื่นๆ ที่นอกเหนือด้านศรษฐกิจ ได้แก่ ความยั่งยืน การสร้างกระบวนการเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะงานด้านสังคมที่เห็นผลลัพธ์ช้า บทบาทผู้เชื่อมโยง (Facilitator): ทำหน้าที่เป็นพื้นที่กลางในการสื่อสารคุณค่าและผลลัพธ์ของการลงทุนด้าน ววน. ต่อสาธารณะและผู้กำหนดนโยบาย การจัดทำ Mapping: รวบรวมและเห็นภาพรวมของกลไกการติดตามและประเมินผลทั้งระบบเพื่อลดความซ้ำซ้อนของรายงาน เน้นเชิงรุก (Proactive): ให้ข้อเสนอแนะต่อ กสว. เพื่อปรับทิศทางการจัดสรรงบประมาณให้ทันต่อแนวโน้มโลก ระบบข้อมูล Real-time: ผลักดันการเชื่อมโยงข้อมูลสู่รูปแบบ Dashboard ที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ตลอดเวลา

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุม มีดังนี้

- คำขยายความ/อธิบายหลักการ R-A-P-I-D ควรใช้เป็นคำนามทั้งหมด เพื่อความคงเส้นคงวาของภาษาที่ใช้ (Consistency)
- การติดตามและประเมินผลควรรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดก่อนการดำเนินงาน
- สำหรับการสื่อสารด้านการติดตามและประเมินผล ววน. ควรมุ่งเน้นที่การสื่อสารระหว่างหน่วยงานในระบบเป็นหลักก่อน เพื่อให้มีเป้าหมายร่วมและความรับผิดชอบร่วมกัน และนำไปสู่การสื่อสารต่อสาธารณะ (Public dialogue) ที่มีจุดมุ่งหมายเดียวกันว่าอยากให้สาธารณะเกิดการรับรู้เรื่องใด หรือเรียกว่า การสื่อสารแบบมีกลยุทธ์ หรือ การสื่อสารที่เน้นผลลัพธ์เป็นตัวตั้ง นอกจากนี้ หากใช้การสื่อสารผ่านผู้มีอิทธิพล (Influencer) อาจต้องเลือกผู้ที่ใช้คำที่มีลักษณะสนุก และสามารถสื่อสารได้เข้าใจโดยง่าย อย่างไรก็ตามฝ่ายเลขานุการฯ ควรทำการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการสื่อสารด้าน ววน. ทั้งระบบก่อน ตั้งแต่ระดับนักการเมือง จนถึงประชาชน เพื่อให้เข้าใจภาพก่อนการดำเนินงานจริง
- การสร้างการมีส่วนร่วมของเอกชน อาจเริ่มจากการดำเนินการติดตามตรวจสอบและประเมินผลในมิติเศรษฐกิจเป็นอันดับแรก โดยพิจารณาการดำเนินงานที่ผ่านมาว่ามิติทางเศรษฐกิจนั้นมีปัญหาและอุปสรรค (Pain points) ส่วนใดบ้างและภาครัฐสามารถเข้าไปช่วยส่วนใดได้บ้าง โดยเฉพาะการลงทุน หรือความเสี่ยงต่าง ๆ รวมถึงมีความก้าวหน้าหรือประสบความสำเร็จตามเป้าที่ตั้งไว้หรือไม่ อย่างไร และการดำเนินงานจะต้องมีผู้ได้รับประโยชน์จำนวนมาก (Mass) และมีมูลค่าขนาดใหญ่ (Volume) เพื่อสร้างผลลัพธ์และผลกระทบจาก ววน. ได้จริง ไม่เช่นนั้น จะกลายเป็นการแข่งขันแบบตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche)
- การเปลี่ยนชุดความคิด (Mindset) ของภาคเอกชนโดยให้ความสำคัญกับการเพิ่มสัดส่วนการลงทุนด้านวิจัยและพัฒนา (R&D) เพิ่มขึ้น อาจเริ่มจากการตั้งเป้าหมายให้เอกชนในการเปลี่ยนจากโรงงานรับจ้างผลิตสินค้า (Original Equipment Manufacturer: OEM) เป็น โรงงานที่รับออกแบบ พัฒนาผลิตภัณฑ์ และผลิตสินค้า (Original Design Manufacturer: ODM) โดยเน้นไปที่ภาคเอกชนรายเล็กก่อน ทั้งนี้ ต้องอาศัยตัวกลางอย่างสภาหอการค้าไทยและสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยที่มีสมาชิกอยู่ทั่วประเทศจำนวนมาก
- จะต้องมีระบบ Dashboard ที่สามารถเห็นการดำเนินงานตลอดกระบวนการ ววน. เพื่อให้สามารถเห็นภาพ ecosystem การทำงานทั้งระบบ และสามารถใช้ข้อมูลเพื่อให้สามารถกำกับการทำงานได้เปรียบเสมือนหอควบคุม (Control Tower) เพื่อสามารถระบุระดับความสำคัญ/ความเป็นไปได้ของโจทย์ก่อนการจัดสรรทุน เพื่อให้เกิดงานวิจัยที่ตรงกับเป้าหมายของ ววน. มากที่สุด
- การมีระบบข้อมูลที่ดีและตอบตามวัตถุประสงค์ของการติดตามฯ ได้เป็นสิ่งที่สำคัญ ดังนั้น จึงต้องอาศัยข้อมูลทั้งภายในและภายนอกกองทุน ววน. โดยช่วงแรกอาจเริ่มต้นจากการเชื่อมและปรับปรุงฐานข้อมูล NRIIS และรวมข้อมูลจาก PMUs ไว้ที่ส่วนกลาง เพื่อให้ข้อมูลทั้งหมดสามารถเชื่อมโยงกันอย่างสมบูรณ์สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลได้ทันที

- การติดตามและประเมินผลฯ ที่ผ่านมา มีลักษณะเชิงรับมากเกินไป ดังนั้น การดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ปัจจุบันนี้ ควรปรับให้เป็นลักษณะเชิงรุกเพิ่มขึ้น โดยวิเคราะห์ความสำเร็จที่ผ่านมาว่ามีปัจจัยหนุนใด และทำอย่างไรให้เกิดการขยายผลในวงกว้าง ทั้งนี้ ผลงานที่ดำเนินการที่สำเร็จสามารถนำไปใช้เพื่อการสื่อสารได้ และนำไปต่อยอดเพื่อการประเมินเชิงระบบต่อไป
- ควรกำหนดกรอบการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล PMUs และควรให้ความสำคัญกับข้อมูลที่มีคุณภาพ และสามารถใช้ติดตามฯ อย่างถูกต้องและเพียงพอ รวมถึงการเชื่อมโยงข้อมูลวิจัยก่อนปี ๒๕๖๓ เพื่อให้สามารถประเมินผลกระทบได้อย่างแม่นยำ
- หากฝ่ายเลขานุการฯ หรือหน่วยงานใดได้จัดให้มีกิจกรรมการลงพื้นที่งานจริง ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ จัดทำตารางการนัดหมาย และประสานเชิญคณะกรรมการฯ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องล่วงหน้าด้วย

<u>มติที่ประชุม</u>

๑. เห็นชอบหลักการทำงานของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุน ววน.: R-A-P-I-D โดยหลักการดังกล่าวสามารถปรับปรุง/เปลี่ยนแปลงได้อย่างสม่ำเสมอ

๒. รับทราบผลการการดำเนินงานทั้ง ๔ ประเด็น

๓. มอบหมายให้คณะทำงานและฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการศึกษารายละเอียดเพิ่มเติม ได้แก่

๑) การประเมินความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลในระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (National Research and Innovation Information System: NRIIS)

๒) การประเมินระบบสื่อสาร ววน.

๓) การพัฒนาวิธีการประเมินมูลค่าที่สะท้อนผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างแท้จริง

๔) การเสนอรายชื่อหน่วยงานที่เหมาะสมสำหรับการลงพื้นที่เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน (Site Visit)

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

๑. กำหนดการครั้งถัดไป ดังนี้

๑.๑ กิจกรรมคณะกรรมการติดตามประเมินผล ววน. พบ PMUs และหน่วยวิจัย วันศุกร์ที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๙ เวลา ๙.๐๐ - ๑๒.๓๐ น. ณ ห้อง ๓๐๑ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.) และผ่านระบบออนไลน์

๑.๒ การประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๙ วันจันทร์ที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๙ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๕.๓๐ น. ณ ห้องหว้ากอ ๑ และผ่านระบบออนไลน์

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

นางสาวต้องฤทัย ศรีนวล
นางสาวนัทธรัตน์ มงคงสินธุ์
นางสาวชนิกา ไหล่แท้
นางสาวสุภาวดี สอดสี
นางสาวภัทรวรรณ จารุมิลินท
นายภาสพงศ์ อารีรักษ์
นางสาววัชริน มีรอด
ผู้บันทึกรายงานการประชุม

นายพูลศักดิ์ โกษียาภรณ์
นางสาวสิริพร พิทยโสภณ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม